

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025-2027 sekä talousarvio 2025

Maakuntahallitus 26.08.2024 § 99

Toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027 sekä talousarvion 2025 valmistelu on aloitettu maakuntaliiton toimistossa.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus käy evästyskeskustelun toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2025–2027 sekä talousarviosta ja merkitsee tiedoksi liitteenä olevan aikataulun.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja Markus Hirvonen, maakuntajohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 357 7739

Jarmo Heiskanen, vt. hallinto- ja talousjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 544 5671

Maakuntahallitus 23.09.2024 § 109

Toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2025 – 2027 sekä talousarvion 2025 valmistelua on jatkaettu maakuntaliiton toimistossa ja käsitellään mm. henkilöstötilaisuudessa 17.9.2024 ja yhteistyötoimikunnassa 7.10.2024. Kokouksessa käsiteltävään luonnokseen pyydetään jäsenkuntien lausunnot, jonka jälkeen lopullinen ehdotus talousarvioksi annetaan maakuntahallituksessa 21.10.2024. Maakuntavaltuustossa talousarvio käsitellään 25.11.2024.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus päättää käydä evästyskeskustelun liitteenä olevasta luonnoksesta maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2025–2027 sekä talousarvioksi vuodelle 2025 ja pyytää siitä jäsenkuntien lausunnot 9.10.2024 mennessä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Seppo Eskelinen poistui kokouksesta klo 11.09.

Lisätietoja Markus Hirvonen, maakuntajohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 357 7739

Jarmo Heiskanen, vt. hallinto- ja talousjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 544 5671

Maakuntahallitus 21.10.2024 § 120
240/00.01.02.00/2024

Talousarvion ja toimintasuunnitelman valmistelua on jatkettu maakuntaliitossa ja siihen liittyvää valmistelua avataan lisää.

Poliittiset piirijärjestöt pitivät kokouksen 27.9.2023 ja päättivät pyytää maakuntaliittoa järjestämään kuntakokouksen, johon kutsuttiin kaikkien maakunnan kunnanvaltuustoissa edustettuna olevien poliittisten piirijärjestöjen edustajat sekä kaikista kunnista edustajat.

Kuntakokous pidettiin 30.1.2024, jonka tuloksena todettiin seuraavaa:

”Maakuntaliiton rooli halutaan säilyttää vahvana ja täyden palvelun kuntayhtymänä, joka keskittyy voimakkaasti alueen edunajamiseen, aluekehittämiseen, alueiden käyttöön ja yhteisen maakunnan markkinointiin. Kokouksessa käytiin läpi yhteisiä onnistumisia edunajamisen asioissa pitkällä ja lyhyellä aikavälillä. Yhteisen edunajamisen tuloksena maakuntaan on saatu mm. liikennehankkeita, koulutuspaikkoja sekä valtionhallinnon toimintoja. Viime vuosien yhteistyön tuloksena ovat syntyneet myös Siun sote ja TE-hallinnon yhteinen alue.

Maakuntaliitto nähdään yhteistyöjohtajana, jonka rooli on maakunnassa vahva. Maakuntaliiton toiminta pitkäjänteisenä aluekehittäjänä nähdään elintärkeänä maakunnan toiminnassa. Kuntakokous totesi yksimielisesti, että maakuntaliiton toiminta ja talous halutaan pitää nykyisellä tasolla.”

Tältä pohjalta on talousarviovalmistelua ja toiminnan suunnittelua maakuntahallituksen johdolla tehty kuluvan vuoden aikana.

9.10.2024 mennessä saatujen jäsenkuntien lausuntojen yhteenveto:

Jäsenkunnilta nyt saadut lausunnot ovat varsin yhdenmukaiset, joissa ne toteavat, että: ”esitetty 150.000 euron kuntarahoitusosuuksien alennus ei ole riittävä. Kunnat esittävät, että vuoden 2025 talousarvio tulee esittää 200.000 euroa alijäämäiseksi. Maakuntaliiton ensi vuoden talousarvio tulee laatia siten, että maakuntaliiton taseessa olevaa ylijäämää pienennetään 200.000 eurolla siten, että edellämainitun ylijäämän pienentämisen vaikutus kuntien vuoden 2025 maksuosuuksiin on yhteensä -200.000 euroa.”

Lisäksi kunnat lausuvat, että ”maakuntaliiton tulee tehdä vuoden 2025 alusta alkaen toiminnan ja tehtävien tarkastelua omistajakuntien johdolla, niin, että liiton talous saadaan kestävälle tasolle suhteessa kuntatalouden tilaan. Tulevan valtuustokauden loppuun mennessä liiton rahoitusosuudet tulee saada maan keskiarvoon. Kuntien mukaan kertynyt ylijäämä taseessa on asetettava 500.000 euron tasolle vuoteen 2029 mennessä.”

On arvioitu tarpeelliseksi lisätä lausunnoilla olleeseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan sivuille 3 - 4 alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain mukaiset maakuntaliitolle kuuluvat tehtävät seuraavasti:

Maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävissä:

- 1) valmistele ja toimeenpane maakunnan pitkän aikavälin strategian;
- 2) edistää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja alueen älykästä erikoistumista;
- 3) hoitaa sille rahoituslaissa säädetyt tehtävät;
- 4) edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa muualla kuin Helsingin seudulla;
- 5) edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa;
- 6) edistää kuntien välistä, kuntien ja maakunnan välistä sekä maakuntien välistä yhteistyötä sekä maakunnan kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä;
- 7) seurata ja ennakoida aluekehitystä sekä toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutoksia;
- 8) edistää kulttuuria osana maakunnallista strategiatyötä, saamelaiden kotiseutualueella heidän oikeuttaan omaan kieleensä ja kulttuuriinsa sekä maakunnallista identiteettiä ja asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen;
- 9) edistää julkisen hallinnon yhteispalveluista annetussa laissa (223/2007) tarkoitettua yhteispalvelua alueellaan;
- 10) hoitaa muut sille erikseen säädetyt ja jäsenkuntien sille osoittamat tehtävät.
- 11) maakunnan liiton hallitus asettaa maakunnan yhteistyöryhmän, nimittää sen puheenjohtajan ja vahvistaa sen työjärjestyksen.

Maakunnan liitto hoitaa tehtäviään:

- 1) toimimalla laajassa yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien viranomaisten sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa;
- 2) ottamalla huomioon kuntien erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet;
- 3) osallistumalla keskeisten aluekehittämiseen osallistuvien valtion aluehallintoviranomaisten strategiseen suunnitteluun ja tulohajautukseen;
- 4) tekemällä yhteistyötä korkeakoulujen ja koulutuksen järjestäjien kanssa maakunnan aluekehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi;
- 5) edistämällä maakunnan yleistä kehittämistä ja etuja.

Lisäksi lisätään toiminta- ja taloussuunnitelmaan Maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölain) mukaiset maakuntaliiton tehtävät:

- 1) Maakunnan liiton tehtävänä on maakunnan suunnittelu sekä merialuesuunnittelu. Maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava ja alueellinen kehittämissuunnitelma. Alueellisesta kehittämissuunnitelmasta säädetään erikseen.
- 2) Maakunnan suunnittelussa otetaan huomioon valtakunnalliset tavoitteet sovittaen ne yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa.
- 3) Maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys.

- 4) Maakuntakaavan laatimisesta ja muusta maakunnan suunnittelusta huolehtii kuntayhtymä (*maakunnan liitto*), jossa alueen kuntien on oltava jäseninä.
- 5) Maakunnan liiton tulee huolehtia tarpeellisesta maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä.

Jäsenkuntien maksuosuus on ollut v. 2023 ja 2024 4 000 000 euroa ja nyt olisi laskemassa 3 850 000 euroon vuosiksi 2025 ja 2026 (-3,75%). Toteutuneesta ja odotettavissa olevasta kustannusten ja palkkamenojen voimakkaasta kasvusta huolimatta menoihin esitetään vain 0,4% korotusta ensi vuodelle.

Maakuntaliiton perussopimuksen mukaan jäsenkuntien maksosuudet määräytyvät viimeksi vahvistettujen kuntien verotulojen suhteessa. Lausunnoille lähteneen talousarvion julkaisun jälkeen on verohallitus 14.10.2024 julkaissut alustavia vuoden 2023 verotietoja, joiden mukaan jäsenmaksusuudet laskettu. Niiden mukaan laskettuna kuntien jäsenmaksuallennukset asettuisivat n. 400 - 77 000 euron välille/kunta. Joensuussa n. 77 000 e, Kontiolahti n. 28 000 e, Kitee ja Lieksa n. 12 000e, Juuka, Outokumpu, Nurmes 3000 - 4500 e. Heinävesi, Iloantsi, Liperi, Polvijärvi, Rääkkylä 1000-2500 e ja Tohmajärvi n. 400 e. Jäsenmaksusuudet vahvistetaan lopullisten vuoden 2023 verotulojen perusteella joulukuussa.

Jäsenmaksuista 675 000 e varataan tulevaisuusrahastoon, perustoimintaan 3 162 000 e, luottamushenkilöhallintoon 140 000 e ja projektitoiminnan omarahoitukseen 40 000e.

Maakuntaliitto hakee aktiivisesti ja on saanut ulkopuolista hankerahoitusta vuosittain n. 1 milj. e.

Maakuntaliitto toimii ns. välittävänä toimeilimenä EU:n rakennerahaston hallinnointitehtävissä. Hankehallinnon piirissä on maakunnan toimijoille myönnetty n. 31 Me hankerahoitusta v. 2022-2024.

Maakuntaliiton tulee pystyä kaikissa tilanteissa turvaamaan mm. tämän hanketoiminnan taloudelliset vastuut oman toiminnan osalta. Riittävä taloudellinen liikkumavara ja ylijäämä taseessa on siksi säilytettävä.

Hankehallinnon laadukas hoitaminen ja varojen tehokas käyttö luo edellytykset edelleen jatkaa ja saada EU:n rakennerahaston varoja maakunnan kehittämiseen myös tulevaisuudessa. Tämän toiminnan ylläpito vaatii myös kuntarahoituksen käyttöä.

Merkittävästi maakuntaliiton omaa talousarviota suurempi taloudellinen vaikutus maakuntaan tulee juuri hanketoiminnan ja edunajamisen ansiosta saaduista rahoituksista ja panostuksista.

Mm. valtioneuvoston tämän vuoden budjettiriihessä tehtiin edunajamisen kärkihankkeista yli 35 Me.n edestä päätöksiä maakuntaan.

Tarkastuslautakunnan 30.9.2024 § 33 esittämä tarkastuslautakunnan talousarvio sisältyy toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2025-2027 sekä talousarvioon 2025.

Ehdotus

(MKJ) Maakuntahallitus esittää, että

1) maakuntavaltuusto hyväksyy liitteen mukaisen vuosien 2025–2027 toiminta-

ja taloussuunnitelman sekä talousarvion vuodelle 2025

2) maakuntavaltuusto valtuuttaa maakuntahallituksen vahvistamaan kuntien jäsenmaksuosuudet käyttäen verohallinnon vahvistamia vuoden 2023 maksuunpantuja kuntakohtaisia kunnallisverotulotietoja
3) maakuntavaltuusto valtuuttaa maakuntaliiton toimiston tekemään tarvittaessa toiminta- ja taloussuunnitelmaan teknisluonteisia korjauksia ja lisäyksiä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1 - 3.

Helena Pakarinen ja Aulikki Sihvonen olivat esteellisinä poissa kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana klo 9.05 - 9.47.

Jarno Turunen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9.36.

Anniina Kontiokorpi oli poissa kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 9.40 - 9.41.

Jussi Wihonen oli esteellisenä poissa kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 9.42 - 9.47.

Lisätietoja Markus Hirvonen, maakuntajohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 357 7739

Jarmo Heiskanen, vt. hallinto- ja talousjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 544 5671